

แผนปฏิบัติการ
กำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

โดย

งานส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๕๓๗๙-๕๖๙๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง เดิมเป็นสภาตำบล ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งสภาตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙

● สภาพทั่วไป

ลักษณะที่ตั้ง : ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง ตั้งอยู่เลขที่ ๓๔๕ หมู่ ๑๒ ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเทิง ประมาณ ๔ กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงราย ประมาณ ๖๕ กิโลเมตร

อาณาเขต : องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง มีพื้นที่ติดต่อกับท้องที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ : ติดต่อกับ อบต.ต้า อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย และ
เทศบาลตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ : ติดต่อกับ อบต.อ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ทิศตะวันออก : ติดต่อกับเทศบาลตำบลหางว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันตก : ติดต่อกับเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

เขตการปกครอง : มีหมู่บ้านที่อยู่ในเขตปกครองทั้งหมด ๒๐ หมู่บ้าน แยกเป็น

- มีหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มพื้นที่หมู่บ้าน ๒๐ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๓	บ้านห้วยไคร้	หมู่ที่ ๔	บ้านร่องแช่
หมู่ที่ ๕	บ้านทุ่งโห้ง	หมู่ที่ ๖	บ้านห้วยไคร้ใหม่
หมู่ที่ ๗	บ้านทุ่งชันไชย	หมู่ที่ ๘	บ้านห้วยไคร้เก่า
หมู่ที่ ๙	บ้านร่องขามป้อม	หมู่ที่ ๑๐	บ้านใหม่
หมู่ที่ ๑๑	บ้านห้วยผึ้ง	หมู่ที่ ๑๒	บ้านร่องริ้ว
หมู่ที่ ๑๓	บ้านห้วยหลวง	หมู่ที่ ๑๖	บ้านม่วงไพรวัลย์
หมู่ที่ ๑๗	บ้านห้วยไคร้สันติสุข	หมู่ที่ ๑๘	บ้านริมอิง
หมู่ที่ ๑๙	บ้านทุ่งเฉลิมพระเกียรติ	หมู่ที่ ๒๑	บ้านห้วยไคร้เหนือ
หมู่ที่ ๒๒	บ้านทุ่งโห้งเหนือ	หมู่ที่ ๒๓	บ้านห้วยระเมศ
หมู่ที่ ๒๔	บ้านห้วยไคร้ใต้	หมู่ที่ ๒๕	บ้านห้วยไคร้ลานทอง

ท้องถิ่นอื่นในตำบล :

- มีเทศบาลตำบล ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลเวียงเทิง

แผนที่ตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ประชากร :

ปรากฏตามตารางแสดงจำนวนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง
ข้อมูล ณ เดือน กันยายน ๒๕๖๑

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ประชากร ชาย	ประชากร หญิง	รวม	หมายเหตุ
๓	บ้านห้วยไคร้	๑๘๐	๑๘๔	๑๖๙	๓๕๓	
๔	บ้านร่องแซ่	๒๙๗	๔๒๐	๔๐๓	๘๒๓	
๕	บ้านทุ่งให้้ง	๒๖๓	๒๙๒	๓๐๕	๕๙๗	
๖	บ้านห้วยไคร้ใหม่	๓๒๒	๔๕๑	๔๑๖	๘๖๗	
๗	บ้านทุ่งขันไชย	๒๔๙	๒๒๒	๑๘๒	๔๐๔	
๘	บ้านห้วยไคร้เก่า	๑๗๑	๒๒๖	๒๔๒	๔๖๘	
๙	บ้านร่องขามป้อม	๑๕๙	๒๑๗	๒๓๓	๔๕๐	
๑๐	บ้านใหม่	๓๘๐	๓๑๖	๓๖๐	๖๗๖	
๑๑	บ้านห้วยผึ้ง	๒๐๗	๒๔๐	๒๒๖	๔๖๖	
๑๒	บ้านร่องริ้ว	๔๒๐	๔๘๕	๔๘๙	๙๗๔	
๑๓	บ้านห้วยหลวง	๒๕๕	๔๓๐	๔๓๖	๘๖๖	
๑๖	บ้านม่วงไพรวัลย์	๑๑๔	๑๓๖	๑๒๒	๒๕๘	
๑๗	บ้านห้วยไคร้สันติสุข	๒๐๐	๒๕๘	๒๔๖	๕๐๔	
๑๘	บ้านริมอิง	๑๔๓	๒๑๓	๒๓๗	๔๕๐	
๑๙	บ้านทุ่งเฉลิมพระเกียรติ	๑๗๘	๒๐๐	๑๗๕	๓๗๕	
๒๑	บ้านห้วยไคร้เหนือ	๑๗๙	๒๑๙	๒๔๕	๔๖๔	
๒๒	บ้านทุ่งให้้งเหนือ	๒๐๔	๒๑๘	๒๕๙	๔๗๗	
๒๓	บ้านห้วยระเมศ	๒๑๒	๒๓๕	๒๑๙	๔๕๔	
๒๔	บ้านห้วยไคร้ใต้	๑๔๐	๒๑๓	๑๙๔	๔๐๗	
๒๕	บ้านห้วยไคร้ลานทอง	๑๔๑	๑๘๕	๒๑๕	๔๐๐	
รวม		๔,๔๑๔	๕,๓๖๐	๕,๓๗๓	๑๐,๗๓๓	

***ที่มา : สำนักงานทะเบียน อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

หมู่บ้านในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง มีจำนวน ๒๐ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน	รายชื่อสมาชิกสภา อบต.
๓	บ้านห้วยไคร้	นายนิกร แปงคำ	นายสุ่ม ชมภูพเยาว์ นางวนิดา ปริศนา
๔	บ้านร่องแซ่	นายกุน เขียวจำปา	นายประสิทธิ์ แจ้จขาวนา นายชาญ เพียรแต่ง
๕	บ้านทุ่งโห่ง	นายดวงแสง ไกลถิ่น	นายสำนวน จันสุ นายอินต์วัน คู่อุด
๖	บ้านห้วยไคร้ใหม่	นายประทวน กรดแก้ว	นายถนอม แทนจำรัส นายเฉลิมเกียรติ พลเยี่ยม
๗	บ้านทุ่งชันไชย	ร.ต.จำรวน วงศ์ใหญ่	นายอุดร บัวดีบ นายปภักร วงศ์ใหญ่
๘	บ้านห้วยไคร้เก่า	ร.ต.ศรีบุตร ผู้ดี	นายศรีจันทร์ ชาติเวียง
๙	บ้านร่องขามป้อม	นายประศาสน์ กุลไพศาล	นายปราณชัย ไชยวงศ์ นางจอมศรี คำพลงาม
๑๐	บ้านใหม่	นายอนันต์ กองวงศ์	นางนัฐวรรณ วงศ์วุฒิ
๑๑	บ้านห้วยผึ้ง	นายพิทักษ์ กองสอน	นายประยงค์ จันทร์สุข นายจรูญ ไกลถิ่น
๑๒	บ้านร่องริ้ว	นายทองพูน แก้วนิล	นายสงวน ทองสิทธิ์ นายบรรจง พลเสน
๑๓	บ้านห้วยหลวง	นายสมประสงค์ จุฬารี่	นายพาณิชย์ ทุมสักกะ
๑๖	บ้านม่วงไพรวัลย์	นายวสันต์ กว้างขวาง	นายสงกรานต์ ด้วงวงษ์ นายบุญส่ง อนุกิจ
๑๗	บ้านห้วยไคร้สันติสุข	นายกิตติพงษ์ แปงคำ	นายปັນ ชาติเวียง นายเกรียงทอง กองคำ
๑๘	บ้านริมอิง	นายจำนงค์ ศิริใจ	นายธวัชชัย แสนสาร นางนวลละออ อินเทียมใจ
๑๙	บ้านทุ่งเฉลิมพระเกียรติ	นายตัน ทฤษฎี	นายจำรัส นันทา
๒๑	บ้านห้วยไคร้เหนือ	นายวินัส ณ เมืองนิล	นายสุรชัย ไชโย นายมานพ รักเรียน
๒๒	บ้านทุ่งโห่งเหนือ	นายภคิน ไกลถิ่น	นายวินัย คู่อุด นายอินคำ กองสอน
๒๓	บ้านห้วยระเมศ	นายจันทร์แก้ว ดอนไศรภ	นายสุธี สิ่งของ นายมูล ดวงสุวรรณ
๒๔	บ้านห้วยไคร้ใต้	นายรุ่ง ทะเลา	นายสุเพียร ป็นจันทร์ นายทงศักดิ์ แปงคำ
๒๕	บ้านห้วยไคร้ลานทอง	นายพิเศษ ทะบุญมา	นายพิทักษ์ ผู้น้อย นายสุทนต์ เขื่อนเชียงสา

สภาพภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง มีเนื้อที่ประมาณ ๘๙.๗๐ ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มตามแนวเขตภูเขา และเขตป่าไม้ มีแม่น้ำลาวและแม่น้ำอิงไหลผ่าน และมีภูเขาเป็นบางส่วนที่อยู่อาศัยของประชาชนเป็นเชิงเขาและที่ราบเชิงเขา มีทางหลวงแผ่นดินผ่าน หมายเลข ๑๐๒๐ เส้นทาง เชียงราย-เทิง-เชียงของ และหมายเลข ๑๐๒๑ เส้นทาง เติ้ง-เชียงคำ (จ.พะเยา)

สภาพภูมิอากาศ

มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ๓ ฤดู

- ฤดูร้อน ประมาณ กลางเดือน กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม
- ฤดูฝน ประมาณ กลางเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม
- ฤดูหนาว ประมาณ กลางเดือน ตุลาคม – กุมภาพันธ์

ข้อมูลแหล่งน้ำ (สำหรับการอุปโภคและบริโภค)

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

๑. โซนชุมชนบ้านห้วยไคร้ มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ดังนี้

- แม่น้ำอิง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๓,๖,๘,๑๗,๒๑,๒๔,๒๕
  - อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยไคร้ ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๓,๖,๘,๑๗,๒๑,๒๔,๒๕
- พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑,๓๐๐ ไร่/ ปริมาณเก็บกักน้ำ ๐.๗๓ ล้าน ลบ.ม.
- หนองปลาขาว ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๖
  - หนองบัว ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๖
  - ร่องสัก ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๖,๘,๑๗,๒๔

๒. โซนชุมชนบ้านทุ่งโห่ง มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ดังนี้

- แม่น้ำอิง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๕,๑๑,๑๙,๒๒
  - อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งโห่ง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๕,๑๑,๑๙,๒๒
- พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่/ ปริมาณเก็บกักน้ำ ๑.๑๖ ล้าน ลบ.ม.
- อ่างเก็บน้ำห้วยฝั่ง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๕,๑๑,๒๒
  - ร่องขุ่น ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๕

๓. โซนชุมชนบ้านใหม่ มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ดังนี้

- แม่น้ำอิง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๗,๙,๑๒
  - อ่างเก็บน้ำห้วยริ้ว ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๑๐,๑๒,๒๓
- พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๕๐๐ ไร่/ ปริมาณเก็บกักน้ำ ๐.๒๙ ล้าน ลบ.ม.
- ลำห้วยระเมศ ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๑๒,๒๓
  - แม่น้ำลาว ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๗,๙,๑๐,๒๓

๔. โซนชุมชนบ้านร่องแซ่ มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร ดังนี้

- แม่น้ำอิง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๔,๑๓,๑๘,๑๖
- อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ ม.๔,๑๓

- ลำห้วยผักหละ	ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ	ม.๔
- ลำห้วยผักแค	ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ	ม.๑๖
- ร่องแช่	ชุมชนที่ได้ใช้แหล่งน้ำ	ม.๔,๑๓,๑๘

ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

๑. ระบบประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่มาก โดยใช้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยไคร้, อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งโห้ง, แม่น้ำอิง, แม่น้ำลาว ฯลฯ เพื่อผลิตน้ำประปาให้ชุมชน จำนวน ๘ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- บ้านร่องแช่ หมู่ที่ ๔	- บ้านใหม่ หมู่ที่ ๑๐
- บ้านริมอิง หมู่ที่ ๑๘	- บ้านทุ่งเฉลิมพระเกียรติ หมู่ที่ ๑๙
- บ้านห้วยไคร้เหนือ หมู่ที่ ๒๑	- บ้านทุ่งโห้งเหนือ หมู่ที่ ๒๒
- บ้านห้วยระเมศ หมู่ที่ ๒๓	- บ้านห้วยไคร้ลานทอง หมู่ที่ ๒๕

๒. ระบบประปาหมู่บ้านแบบถังเคมีเปญ โดยใช้แหล่งน้ำบาดาล/แหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อผลิตน้ำประปาให้ชุมชน จำนวน ๘ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- บ้านห้วยไคร้ หมู่ที่ ๓	- บ้านทุ่งโห้ง หมู่ที่ ๕
- บ้านห้วยไคร้ใหม่ หมู่ที่ ๖	- บ้านทุ่งขันไชย หมู่ที่ ๗
- บ้านห้วยไคร้เก่า หมู่ที่ ๘	- บ้านร่องขามป้อม หมู่ที่ ๙
- บ้านห้วยผึ้ง หมู่ที่ ๑๑	- บ้านห้วยหลวง หมู่ที่ ๑๓
- บ้านม่วงไพรวัลย์ หมู่ที่ ๑๖	- บ้านห้วยไคร้สันติสุข หมู่ที่ ๑๗
- บ้านห้วยไคร้ใต้ หมู่ที่ ๒๔ (ใช้น้ำประปาร่วมกับหมู่ที่ ๒๕)	

๓. ระบบประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๑ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- บ้านร่องริ้ว หมู่ที่ ๑๒

ภัยธรรมชาติ

๑. ภัยแล้ง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลน้ำริดอยู่นอกเขตชลประทาน (อาศัยน้ำฝน) จึงมักประสบปัญหาฝนแล้งและฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ห้วงที่เกิดระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม
๒. อุทกภัย ส่วนใหญ่จะเกิดในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน ของทุกปี
๓. วาตภัย ห้วงระยะเวลาที่เกิดคือ เดือน มีนาคม พฤษภาคม ทำให้เกิดปัญหาด้านการเกษตร โดยส่งกระทบกับไม้ผลเช่น ลำไย และกลุ่มพืชผัก เช่น แตงโม กรณีการเกิดภัยธรรมชาติ ผู้ที่จะทำหน้าที่สำคัญในการสำรวจข้อมูลความเสียหายและรายงานการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ

๑. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน , คณะกรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
๒. ผู้ใหญ่บ้าน , ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
๓. ผู้นำด้านต่าง ๆ เช่น สมาชิก อบต. , ประธานกลุ่มเกษตรกร, เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ

เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมที่ใช้ในการติดต่อระหว่างตำบลเวียง ใช้ทางรถยนต์ โดยมีถนนสายหลักๆ คือ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๒๐ ตัดผ่านตั้งแต่บ้านร่องริ้ว หมู่ที่ ๑๒ ถึงบ้านห้วยไคร้ หมู่ที่ ๒๑
เชื่อมต่อบ้านป่า อำเภอบ้านฝาง

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๒๑ ตัดผ่านตั้งแต่บ้านใหม่ หมู่ที่ ๑๐ ถึงบ้านห้วยระเมศ หมู่ที่ ๒๓
เชื่อมต่อบ้านป่า ตำบลหงาว อำเภอเทิง

- ถนนชนบทหมายเลข ๔๐๒๕, ๔๐๒๘ และหมายเลข ๔๐๒๙

พื้นที่ทำการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง ปี 2560

ลำดับ	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	๓	๕๒	๓๕๓.๒๑	๓๕๓.๒๑
๒	๔	๑๐๘	๑,๔๓๔.๔๒	๑,๔๒๘.๑๗
๓	๕	๑๐๔	๑,๐๒๖.๕๔	๑,๐๒๕.๐๔
๔	๖	๒๓๐	๓,๗๓๘.๗๘	๓,๗๒๘.๓๗
๕	๗	๘๑	๑,๐๔๑.๗๖	๑,๐๒๘.๒๖
๖	๘	๑๐๗	๑,๐๕๑.๕๕	๑,๐๕๐.๐๕
๗	๙	๘	๑๐๘.๘๕	๑๐๘.๘๕
๘	๑๐	๒๒	๓๐๖.๖๓	๓๐๖.๖๓
๙	๑๑	๘๔	๙๑๓.๗๘	๙๑๑.๕๓
๑๐	๑๒	๑๘๕	๓,๘๔๓.๘๗	๓,๘๔๓.๑๒
๑๑	๑๓	๑๐๕	๑,๖๖๙.๗๑	๑,๖๕๓.๘๕
๑๒	๑๖	๔๖	๕๔๕.๘๒	๕๔๕.๕๗
๑๓	๑๗	๑๑๗	๙๐๗.๒๑	๙๐๒.๙๖
๑๔	๑๘	๔๕	๒๖๕.๑๔	๒๔๗.๑๔
๑๕	๑๙	๔๑	๒๘๙.๗๗	๒๘๙.๒๗
๑๖	๒๑	๑๐๗	๗๙๓.๑๑	๒๙๒.๘๖
๑๗	๒๒	๙๔	๑,๐๓๑.๐๔	๑,๐๓๐.๗๙
๑๘	๒๓	๔๒	๔๔๕.๑๕	๔๔๔.๖๕
๑๙	๒๔	๘๙	๘๓๖.๓๘	๘๕๓.๓๘
๒๐	๒๕	๘๓	๙๙๔.๗๖	๙๙๔.๒๖
รวม		๑,๕๔๐	๒๑,๕๙๙.๓๐	๒๑,๕๖๔.๗๘

แผนการกำจัดผักตบชวา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ตามปรากฏในพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ (พ.ศ.๒๕๕๒) หมวดที่ ๒ ส่วนที่ ๓ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๕๙ (๒) (๔), มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (๑) จัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ (๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตามแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างความมั่นคงของน้ำต้นทุนตามธรรมชาติ (เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน)”

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้มีการแก้ไขปัญหาผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการบูรณาการหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องที่มีเครื่องมือ เครื่องจักรกลในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืช รวมทั้งภาคประชาชน ร่วมกันดำเนินการและบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีกลไกการทำงานในระดับพื้นที่ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ จึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สำหรับการจัดการผักตบชวาที่มีจำนวนมากในแหล่งน้ำทุกพื้นที่ของประเทศ แหล่งน้ำสาธารณะต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำปิด แหล่งน้ำเปิด แหล่งน้ำเชื่อมโยง ซึ่งสร้างปัญหาจำนวนมาก ทั้งการสัญจรทางน้ำ ก่อให้เกิดการกีดขวางการไหล ระบายของน้ำในฤดูน้ำหลาก เกิดปัญหาน้ำล้นตลิ่ง การตื้นเขินในแหล่งกักเก็บน้ำ สร้างความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีนโยบายให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการเร่งระบายน้ำในพื้นที่ที่ยังมีน้ำขัง เพื่อการบูรณาการแก้ไขปัญหาผักตบชวาในแหล่งน้ำปิดและแหล่งน้ำเชื่อมโยง ประจำปี ๒๕๖๑ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยจะต้องอาศัยกลไกการทำงานจากทุกภาคส่วนในรูปแบบประชารัฐ จึงจะสามารถกำจัดให้หมดสิ้นไปได้

เนื่องจากผักตบชวา เป็นพืชที่โตเร็ว โดยมีการมวลชีวภาพประมาณ ๒๐ กรัม น้ำหนักแห้งต่อตารางเมตร ต่อวัน โดยมีอัตราการเจริญเติบโตสัมพัทธ์สูงสุดประมาณ ๑.๕ % ต่อวัน ผักตบชวาเป็นพื้นที่สามารถอยู่ได้ทั้งในน้ำนิ่งและน้ำไหล ดังนั้น ในการจัดการผักตบชวา จึงจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติการในการกำจัดผักตบชวา ทั้งนี้ การกำจัดผักตบชวาจะได้ผลดีมาก หากภาคประชาชนมีการตื่นตัวในการร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อมและหน่วยงาน

/ ของรัฐ .....

ของรัฐ มีเครื่องมือเก็บ กำจัดผักตบชวาที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินการเก็บและกำจัดผักตบชวา ควรเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง กระทำในลำน้ำทั้งสาย รวมถึงคูคลองที่เชื่อมต่อกันด้วย ดังนั้น การรณรงค์ให้เกิดความร่วมมือกันทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรทำควบคู่กันไปกับการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาการกีดขวางการไหลของน้ำ สามารถระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๒ เพื่อป้องกันปัญหาการตื่นเงินในแหล่งกักเก็บน้ำ สามารถมีน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง
- ๒.๓ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในแหล่งน้ำได้อย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น
- ๒.๔ เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน ร่วมกันอนุรักษ์ รักษาแหล่งน้ำให้มีความยั่งยืน
- ๒.๕ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาผักตบชวาในแหล่งน้ำ

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ
  ๑. บุคคลเป้าหมาย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ
  ๒. กำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน ๑ จุด
- ๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ
  ๑. ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในแหล่งน้ำได้อย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น
  ๒. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน

๔. สถานที่ดำเนินการ

ตามข้อมูลสำรวจแหล่งน้ำที่มีปัญหาผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำ
ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

๕. วิธีการดำเนินการ

- ๕.๑ สำรวจหนองน้ำและแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น
- ๕.๒ ประชุมหารือในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมาย
- ๕.๓ เขียนเสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติดำเนินงานโครงการ
- ๕.๔ ประสานพัสดุ เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ
- ๕.๕ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ
- ๕.๖ ดำเนินงานตามโครงการฯ
- ๕.๗ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานฯ

๖. งบประมาณดำเนินการ

- งบประมาณ จำนวน ๕๐,๐๐๐.- บาท (-ห้าหมื่นบาทถ้วน-) ตั้งจ่ายตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ งบประมาณรายจ่ายทั่วไป หน้า ๖๔ แผนงาน การเกษตร งานอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่าไม้ งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ ตั้งจ่ายจากเงินรายได้ ข้อ ๕ โครงการกำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำสาธารณะ (แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ หน้า ๑๓๒ ลำดับที่ ๕) ตั้งไว้ ๕๐,๐๐๐.- บาท (-ห้าหมื่นบาทถ้วน-)

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

๗.๑ มาตรการเร่งด่วน : เริ่มปฏิบัติการกำจัดผักตบชวาให้เสร็จสิ้น ภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๖๒

๗.๒ มาตรการดูแลรักษา : ตั้งแต่เดือน กันยายน ๒๕๖๒ โดย อบต.เวียง ร่วมกับเอกชน ภาคประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันดูแลรักษาแหล่งน้ำในพื้นที่รับผิดชอบ ไม่ให้ผักตบชวาและวัชพืชรื้ออื่น ๆ สามารถเจริญเติบโต สร้างปัญหาขึ้นอีก

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ สามารถแก้ไขปัญหาการกีดขวางการไหลของน้ำ และระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๒.๒ ลดปัญหาการตื่นเงินในแหล่งกักเก็บน้ำ สามารถมีน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๑๒.๓ ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในแหล่งน้ำได้อย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น

๑๒.๔ เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการดำเนินงาน ร่วมกันอนุรักษ์ รักษาแหล่งน้ำให้มีความยั่งยืน

๑๒.๕ เป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาผักตบชวาในแหล่งน้ำ

๙. การติดตามประเมินผลและรายงานผล

ดูแลรักษาแหล่งน้ำ และติดตามประเมินผลการดำเนินการ ไม่ให้ผักตบชวาและวัชพืชรื้ออื่น ๆ สามารถเจริญเติบโต สร้างปัญหาขึ้นอีก และรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบ

งานส่งเสริมการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย